

Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih

Novembra 2011 smo bili priča sprejetju *Resolucije Sveta Evropske unije o prenovljenem Evropskem programu za učenje odraslih (EPUO)*, zasnovanem v skladu z dvema krovniima strategijama, *Evropa 2020 (2010)* ter *Izobraževanje in usposabljanje 2020 (2009)*. V *Resoluciji* je med drugim predvideno, da države članice imenujejo svoje nacionalne koordinatorje, ki bodo zasnovali in uresničevali prispevke posameznih držav k implementaciji EPUO. Slovenijo po sklepu Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter v imenu Andragoškega centra Slovenije zastopam avtorica tega prispevka.

Evropska komisija je februarja 2012 mreži nacionalnih koordinatorjev predstavila vsebinska in finančna izhodišča za delovanje. Nagovorila nas je tudi komisarka za izobraževanje, *Androulla Vassiliou*, ki je EPUO označila kot nov impulz za nadaljnji razvoj izobraževanja odraslih ter poudarila njegov pomen za preseganje krize in demografskih trendov ter ohranjanje ravnovesja med ekonomističnim in humanističnim pogledom na družbeno-ekonomski razvoj. Izobraževanje odraslih je označila kot »najšibkejši člen v verigi vseživljenjskega učenja«. Organizirano je bilo tudi srečanje z evropskimi združenji in nevladnimi organizacijami, ki delujejo v izobraževanju odraslih – na primer Evropsko združenje za izobraževanje odraslih (EAEA). Z njimi naj bi se pri našem delu čim bolj povezovali.

Nacionalni koordinatorji smo v maju pripravili prijavo na ciljni razpis Evropske komisije za implementacijo EPUO. Pri tem smo se odzivali na dva prioriteta cilja razpisa, in sicer: ozaveščanje javnosti o pomenu in vseprisotnosti izobraževanja odraslih ter prednostna obravnava ciljne skupine manj izobraženih in izobraževalno prikrajšanih. Načrtovane dejavnosti, ki smo jih po priporočilih Komisije povezali z že obstoječimi projekti na nacionalni ravni (v Sloveniji predvsem s Tednom vseživljenjskega učenja – TVU), je Komisija potrdila.

V okviru odobrenega projekta, ki nosi naslov ***Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih 2012–2014 v Sloveniji***, bomo od septembra 2012 do avgusta 2014 izpeljevali dve skupini dejavnosti. V letu 2013 bomo v močni navezi s Tednom vseživljenjskega učenja in v sodelovanju z izbranimi območnimi koordinatorji TVU in mnogimi drugimi deležniki na sedmih lokacijah po Sloveniji organizirali ***Parado učenja – dneve učečih se skupnosti***. Parado bomo ponovili v letu 2014, vendar na drugih sedmih lokacijah. Rezultat druge skupine dejavnosti bodo štiri videofilmi, v katerih bomo s primeri dobre prakse promovirali izobraževalni program za brezposelne, program pismenosti *Izzivi podeželja*, svetovalno dejavnost in priznavanje neformalnega učenja ter izbrane dobitnike priznanj za promocijo učenja in znanja. Z naštetimi uveljavljenimi in novimi pristopi bomo tako spodbujali vključevanje odraslih v izobraževanje in učenje, posebno pozornost pa namenili izobraževalno prikrajšanim. Izpeljavo dejavnosti boste lahko spremljali na spletni strani http://tvu.acs.si/parada_ucenja.

Omembe vredna je še konferenca, ki jo je Evropska komisija organizirala med 19. in 21. novembrom letos pod nazivom *One step up in later life: Learning for active ageing and intergenerational solidarity (Korak naprej v kasnejšem življenju: Učenje za dejavno staranje in medgeneracijsko solidarnost)*. Zasnovana je bila tako, da je združila dva procesa:

- uresničevanje prenovljenega EPUO ter

- prizadevanja Evropskega leta 2012 za zagotavljanje dejavnega staranja in medgeneracijske solidarnosti s pomočjo vseživljenjskega učenja.

Ključna sporočila konference in njenih delovnih skupin so zbrana v Memorandumu (http://ec.europa.eu/education/doc/memoageing_en.pdf) in nam bodo služila kot vodilo pri nadaljnjem delu s ciljno skupino starejših pa tudi pri vzpostavljanju medgeneracijskega sodelovanja.

Po drugi strani je 20. novembra Evropska komisija objavila paket dokumentov, ki osvežujejo najširše okvire, nadgrajujejo program *Izobraževanje in usposabljanje 2020* in so rezultat širokega konsenza o aktualni vlogi vseh podsistemov izobraževanja. Skupaj s Sporočilom Komisije, ki nosi naslov **Rethinking Education: Investing in skills for better socio-economic outcomes** (Premislek o izobraževanju: Vlaganje v veščine za boljše družbeno-ekonomske učinke), je izšlo še sedem dopolnilnih dokumentov, razvitih z odprto metodo koordinacije. Na tem mestu je omembe vreden zlasti **Monitor izobraževanja in usposabljanja**, s katerim je Komisija nadomestila dozdejšnja *Poročila o napredku pri uresničevanju ciljev izobraževanja in usposabljanja do 2010*. V publikaciji je na temelju štirih prednostnih področij, sedmih ciljnih vrednosti, od katerih sta dve strukturne, krovne narave, ter dvanajstih temeljnih kazalnikov predstavljen evropski napredek (v nekih primerih pa nazadovanje) na področju izobraževanja v letu 2012. Med ključnimi sporočili Monitorja je ugotovitev, da udeležba odraslih v vseživljenjskem učenju stagnira, zato se je treba nujno odzvati s pospeševalnimi ukrepi.

Andragoški center je iz *Poročil o napredku* redno pripravljaj prispevke za objavo v InfO-mozaiku (<http://www.acs.si/Info-mozaik>) in podobno bomo postopali tudi v prihodnje. Do konca leta se torej na tej spletni strani lahko nadejate objav, ki bodo temeljile na vsebinah Monitorja izobraževanja in usposabljanja 2012.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), Andragoški center Slovenije
Pripravljeno za Letni posvet o izobraževanju odraslih 2012, Ljubljana, 6. december 2012

Povezave na pomembne dokumente na ravni EU:

- Izobraževanje in usposabljanje 2020 (2009/C 119/02):
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:119:0002:0010:SL:PDF>
- Resolucija Sveta Evropske unije o prenovljenem Evropskem programu za učenje odraslih (2011/C 372/01): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:372:0001:0006:SL:PDF>
- Rethinking Education: Investing in skills for better socio-economic outcomes (Premislek o izobraževanju: Vlaganje v veščine za boljše družbeno-ekonomske učinke) COM(2012) 669 final:
http://ec.europa.eu/education/news/rethinking/com669_en.pdf
- Education and Training Monitor 2012 (Monitor izobraževanja in usposabljanja 2012) SWD(2012) 373 final: http://ec.europa.eu/education/news/rethinking/sw373_en.pdf
- Memorandum konference One step up in later life: Learning for active ageing and intergenerational solidarity: http://ec.europa.eu/education/doc/memoageing_en.pdf